

SMUTNÉ JE, ŽE HLUPÁCI JSOU TAK SEBEJISTÍ, ZATÍMCO MOUDŘÍ LIDÉ JSOU PLNI POCHYBNOSTÍ

(Bertrand Russell)

ČÍSLO 12* ROČNÍK V* 11. 4. 2012* (ČAS 1 – ročník XVI* Kurýr ročník VII)

Internetový nezávislý list podporující svobodné myšlení, podnikání a vytváření občanské společnosti především v oblasti ASKIBURGIONU.

Ve druhém století našeho letopočtu žil v Alexandrii slavný astronom a zeměpisec Klaudios Ptolemaios. Podle vyprávění obchodníků a vojáků kreslil mapy vzdálených zemí. Velké pohoří na severu země, v níž podle něj žil velký národ Boiochaimů, označil jako Askiburgion. Přiložíte-li Ptolemaiovu mapu na mapu dnešní, pod Askiburgionem naleznete Nízký a Hrubý Jeseník, část Slezska i střední Moravy. I mezi tvůrci tohoto listu naleznete nejednoho učeného Boiochaima. Na sklonku 19. století si příznivci strany realistické, sdružení kolem T. G. Masaryka uvědomili, že potřebné změny společenské vyžadují více informačních zdrojů. A tak vznikl v roce 1866 list ČAS, od počátku redigovaný Janem Herbenem. V roce 1990 si vydavatelé tohoto listu vypůjčili název i původní grafickou podobu hlavičky a vydávali až do roku 2005 list ČAS v tištěné podobě. A pochopitelně v duchu názorů původní České strany lidové (realistické). Ten pak na několik let, od 3. 2. 2005 do 21. 8. 2008 nahradil internetový deník Bruntálský Kurýr. Tento internetový, dle potřeby i tištěný list ČAS je tedy pokračováním obou zmíněných periodik a měl by v této podobě vydržet co nejdéle. Což bude i dílem vás, čtenářů.

Vydává: občanské sdružení Vlastenecký poutník, Čeladná 711, 739 12 Čeladná, v nakladatelství Moravská expedice®. Redakce: petr.anderle@tiscali.cz; ypoutnik@tiscali.cz +420 724 100 646. Odpovědný redaktor: Petr Andrlé. Každé vydání najdete také na www.hbl.cz; www.marianka.eu. Objednávky: e-mail s předmětem ČAS*
Registrace MK ČR ze dne 22. 3. 2001 evidenční číslo MK ČR E 11 345

11. duben – dle starého kalendáře papež Lev

NA SVATÝHO LVA PAPEŽE, TRAVIČKY SE UŽ NAŘEŽE

1560 LET OD STŘETU S ATTILOU

Lev I. Veliký. Byl prvním římským biskupem, jenž nesl jméno Lev, které si po něm vzalo dalších dvanáct papežů. A je také prvním papežem, po kterém se nám zachovala kázání, s nimiž se obracel k lidu, který se shromažďoval kolem něho při bohoslužbě.

Je tomu letos přesně 1560 let. Tehdy Evropu ovládali Hunové. Jejich původ leží v temnotách raných asijských dějin. Jejich vlast zřejmě ležela na Dálném východě, tam, kde dnes hraničí Čína s Koreou. Od 3. století př. n. l. se zprávy z čínských pramenů zmiňují o barbarech, kteří opakovaně vnikali do úrodných údolí Žluté řeky. Číňané vetřelce pojmenovali "Xiongnu" (Siung-nu). Od tohoto zřejmě Hunové. Jejich evropská říše sahala od Rýna až po Dunaj. Attilovi strýcové Rugila a Octar vládli Hunům od 20. let 5. století. Postupně byli zabiti (jeden v boji, druhý zasažen bleskem). Po smrti Rugily nastupují na hunský trůn Attila ([vlevo](#))

a jeho bratr Bleda. V roce 445 ho zabil Attila a stal se jediným vládcem (z historie je znám také jako „Tatíček“, nebo „Bič boží“). Byl vzdělaný, uměl i latinsky, znal křesťanství.

V té době se jedna příhoda z života Lva Velikého se stala slavnou. Bylo to roku 452, když se tento papež v čele římské delegace setkal v Mantově s Attilou, kterého přesvědčil, aby zastavil svou válečnou invazi, která již zdevastovala severovýchodní regiony Itálie. Zachránil tak zbytek poloostrova. Tato významná událost se brzy stala pamětihodnou, a zůstává příznačným projevem papežova mírotvorného působení. O tři roky později, bohužel, nebyl výsledek papežské iniciativy tak úspěšný, ale přesto je výrazem odvahy, která dodnes zaráží. Na jaře roku 455 Lev totiž nedokázal zabránit

tomu, aby Geiserichovi Vandalové došli až k branám Říma a obsadili nechráněné město, které pak bylo dva týdny drancováno. Nicméně papež, který beze zbraně a za doprovodu svých kněží vyšel vstříc nájezdníkovi, aby jej přiměl se zastavit, dosáhnul svým gestem alespoň toho, že Řím nebyl vypálen a před pleněním byly uchráněny baziliky sv. Petra, sv. Pavla a sv. Jana, v nichž nalezlo úkryt zděšené obyvatelstvo. Působení papeže Lva dobře známe, díky jeho překrásným kázáním, kterých se

zachovala téměř stovka v nádherné a jasné latině, a díky jeho asi 150 dopisům. V těchto textech se papež projevuje v celé své velikosti, snaží se pravdě sloužit láskou prostřednictvím ustavičného působení slovem, kterým se projevuje zároveň jako teolog i pastýř. Lev Veliký neustále povzbuzoval své věřící a lid Říma, ale také společenství mezi různými církvemi i jejich potřeby; byl neúnavným zastáncem a promotorem římského primátu a vystupoval jako pravý dědic apoštola Petra.

Lev I. Veliký zemřel v roce 461 v Římě (10. listopadu). Byl pohřben v předsíni baziliky svatého Petra. Již během svého života byl uctíván jako světec, jímž byl brzy prohlášen. Jeho svátek se slavil právě 11. dubna.

A jak to všechno bylo dál s těmi Huny? Rok poté, v roce 453 se obtěžkán kořistí vrátil Attila do Pannonie. Tehdy zahořel k dceři germánského knížete, jejíž jméno bylo asi Kriemhilda. Nyní začala poslední dramatická kapitola v životě Attily, příběh, který dodnes žije v básních, románech, operách a filmech. Po svatební noci byl nalezen mrtev. Co se té noci stalo, nebylo nikdy vysvětleno. Jeho smrt o svatební noci v náručí mladé germánské ženy vedla již jeho současníky k domněnce, že jej Kriemhilda po milostném aktu zavraždila dýkou. Historik Jordanes tvrdí, že Attila si lehl opojen vínem a usnul hlubokým spánkem a pak se zadusil krví, která mu tekla z nosu.

Po smrti vůdce se obrovská hunská říše zhroutila. Germánští poddaní se proti Hunům vzbouřili a v bitvě u Nedaa, v Panonii je roku 454 porazili. Někteří z Hunů se usadili v Evropě a smísili s původním obyvatelstvem, jiní odtáhli tam, odkud přišli - do východních stepí. Říká se, že potomky Hunů by mohli být i ruští kozáci. Ale kdo ví, jestli se i u nás neposchovávali v lesích, aby později mohli tvrdit, že jsou Keltové. Nebo Langobardi. Ono to vyjde nastejno. Teprve poté přišli do Evropy „*mírumilovní a hodní Slované*“, což jsme vlastně my.

Včerejší prohlášení Konzervativní strany

NEPŘIPUSŤTE PŘEDČASNÉ PARLAMENTNÍ VOLBY!

Praha 10. dubna 2012

Konzervativní strana tímto apeluje na vás, členy vlády, a všechny poslance vládních stran, abyste se nepokoušeli současnou politickou krizí řešit účelově, ale abyste našli odvahu postupovat zásadově. Mezi jasně účelové kroky patří snaha o urychlené vypsání mimořádných parlamentních voleb. Změnou Ústavy, provedenou v září 2009, bylo umožněno snadné rozpuštění Poslanecké sněmovny. V pozadí tohoto přístupu stojí chybné přesvědčení, že politickým stranám má být umožněno vládnout co nejsnadněji. Přitom smysl Ústavy je přesně opačný: systémem brzd a protivah se mají jednotlivé moci vzájemně kontrolovat tak, aby snadné dosažení většin bylo vyloučené a přijetí každého rozhodnutí či řešení bylo podmíněno uvážlivou diskuzí, která prověří potřebnost navrhovaného kroku. Tento smysl Ústavy není nijak samoúčelný; vyplývá ze skutečného zájmu občanů země.

Dnešní krize je důsledkem toho, že nedodržíte programy a sliby, díky kterým jste získali vládní moc. Důvěru voličů jste dostali k tomu, abyste zabránili dalšímu zadlužování státu, abyste provedli nezbytné reformy a abyste se vypořádali s korupcí. Jsme si jisti, že ani jeden z vás – poslanců vládní koalice – nebyl volen svými voliči proto, aby předčasně předal vládu levici a aby přestal naplňovat vládní program. Dokonce ani nikdo z politických vůdců, kteří se na vzniku této dnešní vládní krize podíleli. Měli byste si uvědomit, že váš případný souhlas s předčasnými volbami je zradou voličů, kteří vás do vašich rolí dosadili.

Je nesporné, že vaše – naše – politická scéna se nachází v nedobrému stavu. Je to především tím, že se po Listopadu 1989 nepodařilo prosadit novou politickou kulturu. V naší společnosti degraduje život do podoby pouhého přežívání a užívání si na úkor pravdy, otevřenosti a jí odpovídajícímu svobodnému jednání. My, konzervativci, odsuzujeme tento způsob života. Nesouhlasíme se způsobem politiky nemalé části z vás, kdy se každý dokáže spojit s každým, jen abyste mohli vládnout, odsuzujeme celou řadu vašich ústupků, kritizujeme i způsoby vaší politiky. Ale protože jsme přesvědčeni, že správný model pro moderní demokracii je návrat k vládě zákona, slušnosti, morálky, úcty k lidskému společenství, majetku a legitimním zájmům, považujeme za svou povinnost vás oslovit a varovat před pokušením umožnit předčasné volby a vzdát se vládní zodpovědnosti.

Ujišťujeme vás, že pro lidi, angažující se v minulých totalitních režimech v opozici, nemůže být větší prohra, než se bez boje vzdávat své víry v pravdu. Ujišťujeme vás, že nemůže být většího vítězství pro ty, kteří zpochybňují Listopad 1989 od samého počátku, než je váš ústup. Nedovolte jim chopit se moci.

Za Konzervativní stranu
Martin Rejman
předseda

SIDORŮV DOPIS

Známý nonkonformní publicista Tomáš Krystlík opět nedávno překvapil veřejnost publikováním dosud neznámého dopisu Karola Sidora. Tuto skutečnost uvádí slovy:

Nemusím snad Karola Sidora představovat.

V polském archivním fondu je uložen jeho dopis Petrovi Prídavkovi z 30. 03. 1943, protože jeho přepravu z Vatikánu do Londýna umožnila za války polská diplomatická pošta; jinou šanci k odeslání do "nepřátelské" země Sidor neměl. Níže výňatky z překladu dopisu do polštiny (Ministerstwo spraw wewnętrznych, sign. 5/II, originál uložen v IPMS Londýn, f. A9).

Bohužel, Karola Sidora je třeba představit. I po druhé válce nám byla mnohá historická fakta zamlčována a totalitní systém pokračoval byť trochu jinými prostředky v oné nesmyslné a zhoubné politice čechoslovakismu započatého, k velké škodě našich národů, Benešem a Masarykem. A tak se mnozí nikdy nedozvěděli mnohá zamlčovaná fakta vztahů mezi Čechy a Slováky. Ať šlo již o záležitosti týkající se vzniku Československa v roce 1918, nebo o politiku nového státu s vrcholem v letech 1938 – 1939, případně i o události pozdější. **Proto také bylo pro české politiky značně jednoduché pokrytecky tvrdit koncem roku 1992, že dosavadní společný stát vlastně rozbili Slováci. My nic, my že jsme muzikanti, my jsme k tomu byli přinuceni. Konec konců jako vždycky v historii. Ale to by bylo na dlouhé povídání, povězme si velice krátce pár slov o tom, kdo byl Karel Sidor.**

Karol Sidor (16. července 1901, Ružomberok - 20. října 1953, Montreal). Jeho otec byl zedník, matka Mária hluboce věřící žena, která cítila potřebu dát svým dětem co nejkvalitnější vzdělání. Karol již v době středoškolských studií propadl kouzlu žurnalistiky. Jako osmnáctiletý student gymnázia v Ružomberku v roce 1919 vzbudil veřejnou pozornost tím, že byl vyloučen ze studia na všech středních školách v Československu. Stalo se tak za jeho účast ve stávce na podporu tehdy uvězněného Andreje Hlinky. Jenže k tomu si musíme připomenout málo známá fakta ze života Andreje Hlinky (1864 – 1938), který byl mimo jiné také farářem v Ružomberku. Ten byl poprvé uvězněn v letech 1906 – 1909, protože se veřejně vyslovoval proti národnostnímu útlaku Slováků a požadoval zřizování škol se slovenským vyučovacím jazykem. V době formování československého státu byl signatářem Martinské deklarace a z počátku podporoval myšlenku jednotného československého národa. Velice brzy pochopil, že je to pro Slováky další past. Věděl dobře, o čem jednali američtí Slováci s Masarykem. Nebýt jich, tak by se Masaryk v roce 1918 nedostal ani za ony tři měsíce k prezidentovi Wilsonovi.

V roce 1919 spoluzakládal Slovensko ľudovú stranu a stal se jejím předsedou. Z titulu této funkce odejel v létě 1919 do Francie na tzv. Versailleskou konferenci, aby zde pomohl prosadit autonomii pro Slovensko. To se vůbec nehodilo tvůrcům samostatného československého státu. Hlinka nebyl na tuto konferenci vůbec vpuštěn a po návratu na Slovensko byl uvězněn. Záminkou pro jeho uvěznění bylo to, že do Francie odcestoval na falešný pas. Studenti na Slovensku na tento akt odpověděli stávkou a tak se nový stát Karolu Sidorovi odvděčil oním vyloučením ze studia. Karol Sidor se stal členem HSLS a byl blízkým spolupracovníkem Andreje Hlinky. Slovenská ľudová strana se v roce 1925 přejmenovala na Hlinkovu slovenskú ľudovú stranu (HSLS), jejímž byl Hlinka až do konce svého života lídrem a hlavním ideologem. Karol Sidor byl velmi důsledným a radikálním politikem a často se vymezoval vůči Josefu Tisovi. Účast své strany v jakékoli vládě vždy spojoval s naplněním Pittsburgské dohody. V roce 1934 byl Karol Sidor například za politický projev neprávem odsouzen na sedm týdnů do vězení. Napsal o tom mimo jiné knihu reportáží „Sedem týždňov“ (1935).

Při prezidentských volbách se v roce 1935 se stavěl proti tomu, aby HSLS podpořila Beneše. A věděl dobře proč. Když strana nakonec na základě dohody, kterou vyjednal a v HSLS prosadil Jozef Tiso, Beneše podpořila, Sidor se na protest vzdal svého poslaneckého mandátu. On totiž považoval odstranění čechoslovakisty Beneše za strategickou věc pro Slovensko. V tom se naprosto shodovali s Andrejem Hlinkou. Dopředu je třeba říci, že ono období z let 1935 – 1939 v Československu se zřetelem ke slovenské politice nelze odbýt několika řádky. Mnozí jeho aktéři se dopustili chyb a Karola Sidora z toho nelze vyjmout. Nicméně neměl by upadnout v zapomenutí, pozitiv je v jeho životě více.

V letech 1935 – 1939 byl Karol Sidor poslancem Národního shromáždění; od prosince 1938 do března 1939 ministr bez portfeje v československé vládě. Tři dny (od 11. 3. 1939) byl předsedou slovenské autonomní vlády. 14. 3. 1939 odmítl německý nátlak na vyhlášení samostatného Slovenského štátu. Když byl poté Slovenský stát i přes jeho odpor vyhlášen, stal se v jeho vládě ministrem vnitra. Jeho snaha omezit řízení

Hlinkových gard, které dříve sám zakládal, i zásahy proti dalším nacionalistickým a fašistickým excesům vedly k tomu, že byl na společný nátlak slovenských radikálů a Německa odstraněn z politického života Slovenska. V letech 1939 – 45 byl vyslancem Slovenska ve Vatikánu. Po roce 1945 zůstal v emigraci. V roce 1947 byl ve velmi problematicky

vedeném procesu v nepřítomnosti odsouzen k 20 letům vězení. Sepsal mimo jiné i knihu dokumentů „Slovenská politika na pôde pražského snemu 1918 – 1938“ a knihu „Ako vznikol Slovenský štát“. Své působení ve Vatikánu popsal v knize „Šest rokov vo Vatikáne“ (1947). Po válce emigroval do Itálie, v roce 1950 do Kanady. V roce 1948 založil spolu s Petrom Prídavkom a dalšími Slovenskou národní radu v zahraničí a stal se jejím předsedou. V Kanadě utrpělo silně jeho zdraví, byl nějaký

čas bez práce i bez prostředků. Veškerý svůj majetek věnoval na podporu slovenských exulantů.

Jen pro zajímavost uveřejňujeme (ze slovenských pramenů) popis složitých událostí roku 1939.

Všetko sa rozuzlilo v marci 1939. Pražská vláda sa bez vedomia Sidora a s vedomím Nemcov rozhodla večer 9. marca vojensky obsadiť Slovensko a rozpustiť Tisovu autonómnu vládu. Česi tým padli do pasce Nemcov, ktorí chceli vojenské obsadenie Slovenska použiť len ako zámienku na rozbitie ČSR. Na prvé výročie obsadenia Rakúska, 12. marca, boli pripravení donútiť Slovákov k vyhláseniu samostatnosti a následne obsadiť Čechy a Moravu.

Sidor však okamžite po vojenskom zásahu prišiel do Bratislavy a začal konať. Po zhodnotení situácie dal 10. marca prezidentovi Háchovi ultimátum, že okamžite podá demisiu z ústrednej vlády, ak nebudú vojenské jednotky na Slovensku podriadené jeho rozkazom. Ďalej Háchovi oznámil, že rozpustenie autonómnej vlády považuje za neústavné. Sidor v priebehu dňa rokoval s velením českých okupačných vojsk z pozície podpredsedu vlády. Večer bol už natoľko pánom situácie, že Tiso sám navrhol, aby sa novým predsedom vlády stal práve Sidor. O polnoci vystúpil Sidor v bratislavskom rozhlase s prejavom, kde informoval o svojich požiadavkách voči prezidentovi Háchovi a oznámil, že preberá situáciu na Slovensku pod svoju kontrolu. Do poludnia 11. marca mal Sidor Slovensko úplne vo svojich rukách. V priebehu 24 hodín dokázal prevziať iniciatívu, zabrániť nepokojom a skonsolidovať situáciu. Večer 11. marca prezident Hácha menoval novú slovenskú vládu na čele s Karolom Sidorom.

Nemci boli zo situácie šokovaní. Ich scenár vyvolania anarchie na Slovensku nevyšiel. Darček Hitlerovi k prvému výročiu obsadenia Rakúska vo forme definitívneho rozbitia ČSR sa rozplýval. Počas celej soboty 11. marca sa snažili Nemci presvedčiť Sidora, aby vyhlásil samostatnosť Slovenska. V Petržalke na brehu Dunaja stáli dve nemecké tankové divízie, ktoré boli viditeľné zo Sidorovej kancelárie. Pronemecky naladení predstavitelia HSLS naliehali na Sidora, aby vyhlásil samostatnosť, pretože Slovensko sa vojensky Nemecku aj tak nemôže ubrániť.

Sidor sedel v kresle a pokojne pofajčieval cigarety. Odhadoval situáciu správne. Vedel, že na vojenský zásah Nemci potrebujú pozvanie zo slovenskej strany, a to im nebol ochotný dať. Na neustále naliehanie povedal pamätnú vetu: „Nevezmem na seba, aby ma celý národ preklínal, že som naň uvalil nemecké jarmo.“ Upokojoval ostatných slovami, že keby mali Nemci odhodlanie obsadiť Slovensko aj bez formálneho pozvania, už by to dávno urobili.

V noci Nemci zmenili taktiku. Za Sidorom prišli osobní Hitlerovi emisári Keppler a Burckela. Po chvíli požiadal Burckel Sidora o rozhovor medzi štyrmi očami a povedal mu: „Vy máte teraz vyhlásiť samostatnosť Slovenska. Ak sa bojíte z Bratislavy, poďte s nami do Viedne. My vás považujeme za vodcu Slovenska a čo vyhlási vodca Slovenska, to musí schváliť každý, strana aj snem, lebo taká je vôľa vodcu!“ Sidor sa opýtal: „Každý?“ „Každý,“ rázne odpovedal Burckel. „Tak, keďže ste teraz na Slovensku, ráčte sa podrobiť aj vy vôli vodcu Slovenska o tom, kedy sa vyhlási samostatnosť Slovenska.“ Hitlerovi emisári potom odmerane odišli. Počas

tohto nočného rozhovoru viedenský rozhlas vysielať slovenské pesničky a neustále upozorňoval poslucháčov, aby vyčkali na dôležité vyhlásenie týkajúce sa Slovenska. Čakali na Sidora. Nedočkali sa ho.

13. marca sa pokúsili nemeckí agenti rozpútať v Bratislave teror. V centre mesta vybuchla bomba. Boli prichytení agenti, ktorí kládli nálož k Sidorovmu domu. Sidorovi sa situáciu opäť podarilo zvládnuť. Medzitým však Tiso prijal pozvanie a odletel do Berlína rokovať s Hitlerom. Na druhý deň zvolal prezident Hácha na Tisovo naliehanie Slovenský snem. Bolo zrejmé, že jedinou témou bude rokovanie o vyhlásení samostatnosti. Na úvod rokovania vystúpil predseda vlády Sidor a oznámil, že vzhľadom na medzinárodnú situáciu podáva demisiu. Po následnom Tisovom referáte o stretnutí s Hitlerom bolo jasné, že existujú iba zlé možnosti: Vyhlásiť samostatný štát pod patronátom Nemecka, alebo nechať Slovensko rozdeliť medzi Nemecko, Maďarsko a Poľsko. Snem si vybral menšie zlo.

Karol Sidor 14. marca 1939 odišiel z veľkej politiky. Odišiel z nej ako 37-ročný, na vrchole moci a popularity. Nebol ochotný realizovať menšie zlo. Nebol ochotný stať sa nemeckým vazalom. **Na rozdiel od Tisa neveril, že sa „to“ bude dať s Nemcami „uhrať“. Máloktoľ politik dokáže odolať pokušeniu moci a zachovať si rovnú chrbticu tak, ako to dokázal Karol Sidor v marci 1939.**

Pokud jde o Karola Sidora, ještě bude o něm jistě řeč a je věcí slovenského národa, jak s jeho odkazem naloží. Zcela pochopitelně to zajímá i nás. O muži, s nímž Karol Sidor spojil svůj život, o Andreji Hlinkovi (na snímku vlevo) bylo již rozhodnuto. Je v oficiálních materiálech popisován jako „jedna z nejvýznamnějších osobností moderní slovenské historie, nacionalistický křesťanský politik a představitel slovenských autonomistických snah“.

Jeho tvář byla vyobrazena na poslední slovenské tisícikorunové bankovce před zavedením eura. V říjnu 2007 pak Národní rada Slovenské republiky přijala zákon č. 531/2007 Z.z., o zásluhách Andreje Hlinky o státoporný slovenský národ a o Slovenskou republiku

Nu a nyní budou naši čtenáři přece jen lépe chápat onen avizovaný dopis. Zde je:

Situace těch, kteří po poslední válce vystoupí na obranu slovenských zájmů, bude mnohem lepší. Velký význam znamená fakt, že Slováci mají nyní za sebou čtyři roky samostatného státního života. Mám nejméně důvodů k tomu, abych chválil lidi toho druhu, jako Tiso, Tuka, Mach... Musí se vydat pravdivé svědectví, že z hlediska národního se vede Slovákům v zemi daleko lépe než za časů republiky Československé, co do zásobování je situace lepší než v Maďarsku, co do osobního bezpečí je neporovnatelně lepší než v nynějším Chorvatsku. Jedinou nevyjasněností spokojeného rozvoje státního života Slovenska je budoucnost.

A nyní několik slov co do budoucna. Stavím se za spolupráci Slováků, Poláků a Čechů. Již ve své knize Cesty po Polsku [Trnava 1927] jsem se vyslovoval pro spolupráci polsko-slovenskou a pro co nejužší sblížení mezi Československem a Polskem. Tehdy

jsem měl na mysli autonomní Slovensko v rámci Republiky československé a ne Slovensko podřízené Čechům. Ve světle dnešní skutečnosti jsme nyní politicky značně dále. Existuje slovenský stát (Slovenská republika) uznaný všemi partnery Osy a mimoto - a to je nejdůležitější, Slovensko zůstalo uznáno Vatikánem v době, kdy slovenský stát teprve vznikal a navíc před válkou, kdy na jeho území nebyl ani jediný německý voják, takže vznik Slovenska nemůže být tlumočen jako dosažený pod nátlakem německých vojsk. Uznání ze strany Vatikánu stanoví nejlepší důvod, že se dostalo zadost všem formalitám, které požaduje mezinárodní právo. Chorvatsko naproti tomu nebylo a nebude uznané Vatikánem. Při apoštolské stolici funguje nadále jugoslávské vyslanectví, Chorvatsko tu má jen neoficiálního pozorovatele v osobě kněze Lobkowicze, který sám je původu českého. De facto máme uznání i ze strany Anglie, která potvrdila našeho konzula Harmince. Z neutrálních zemí nás uznaly de iure: Švýcarsko (kde je vyslancem Kirschbaum), Španělsko (vyslancem Mikuš), Švédsko, které má u nás honorárního konzula, a de facto nás uznalo i Turecko, se kterým zůstáváme v obchodních vztazích. Dlužno též poznamenat, že nás uznal i SSSR, kde byl vyslancem nejdříve František Tiso, a později Simko. Především nás uznalo ale Polsko, kde nás zastupoval Klinovský a Szathmáry. Tímto způsobem jsme se stali státem, který je předmětem mezinárodního práva. Slováci jsou nyní členem rodiny států a vlastní toto právo.

Přiznávám, že jako stát můžeme být po této válce postaveni před soud. Nemůže nás však potkat větší trest než Maďary, Rumuny či Bulhary. Nevím, za co by měli být Maďaři po této válce odškodněni, jenom je a jediné je Němci již odškodnili odstoupením jim jedné třetiny slovenského území včetně celé Podkarpatské Rusi, velkou částí Sedmihradska a částí Chorvatska. Jsem pro to, aby Maďarům zůstal jejich lid a jejich země, ale my žádáme návrat zemí, které Maďarsko odňalo Slováckům.

Ale i tak okleštěné Slovensko se udrželo při životě vlastními prostředky a dosáhlo dobrých hospodářských výsledků i v době, kdy 80 % našich přebytků dáváme Němcům, zadržující jen 20 % pro obchod s jinými zeměmi. Naše důchody vnitro- i zahraničněstátní jsou takové, že v průběhu dalších čtyřech let nikdo nebude doplácet na náš rozpočet. V samotném Německu ve vztahu k Říši máme pohledávky cca 2 miliardy korun... Situace na Slovensku je dobrá, pouze některé lidi zdemoralizovaly dobré hospodářské poměry. Lid ale zůstal skromný, slovenský a křesťanský, vědomý si toho, že sám vlastními silami udržuje stát. Panuje lítost nad Čechy, kteří ještě v prosinci 1938 tvrdili, že dopláceli každoročně na Slovensko miliony korun. Ale ani oni, tj. Češi, ani my nemůžeme si přát, aby na nás znovu dopláceli.

S našimi slovanskými sousedy můžeme hledat porozumění pouze na platformě federace. Ve chvíli ukončení války budeme v takové situaci, že budeme disponovat dobře vybudovaným aparátem administrativním, železničním, poštovním, soudním, finančním, hospodářským, vojenským, četnickým a policejním atd., že budeme v daleko lepším postavení než Češi a Poláci. Oni dnes už nic nemají. Museli by začínat od začátku. K tomu je třeba dodat, že na univerzitě a polytechnice v Bratislavě studuje dnes více jak 5000 studentů. Každoročně stovky diplomovaných odborníků opouštějí naše vyšší školy, čehož naši sousedé rovněž nemají, když již před čtyřmi roky byly uzavřeny univerzity a akademie.

V těchto podmínkách návrat do Maďarska nebo do předmnichovské republiky Československé je pro Slováky fyzickou i morální nemožností. Stejně tak není možný

návrat k pojetí "národa československého". Je možná širší a oddaná spolupráce na platformě konfederace států: slovenského, polského a českého. O formě tohoto svazku by rozhodli legálně vybraní členové parlamentů slovenského, polského a českého, kteří by rovněž rozhodli o dalších účastnících ve federaci. Doslechl jsem se, že i v Maďarsku jsou tendence vstoupit do jakési federace. Úvahu zasluhuje i problém Podkarpatské Rusi.

Kdyby Stalin dosáhl úplného vítězství, země by byla okupována sovětskými vojsky. Tímto způsobem by se lehce mohlo stát, že bychom se nacházeli v nejbližším sousedství se SSSR. Kdybychom předpokládali, že by polská Halič měla připadnout

Sovětům, tedy by se konsekvntně muselo počítat s tím, že Sověty by zabraly i Podkarpatskou Rus a část Slovenska ,až po Poprad. Sděl Hletkovi o tomto nebezpečí. Američtí Slováci nás z důvodu Spiše a Oravy 20 let bombardovali memorandy. Tedy ať již teď se starají a brání již teď Spiš, Šariš a Zemplín, ne před Polskem, ale před SSSR a před těmi rusínskými tendencemi, které ještě v době Československé republiky propagovaly rusínské nároky "až po Poprad".

Pokud jde o přechodné období mezi válkou a mírem, souhlasím úplně s Tvými vývody, ale mluvit o přípravách a osobách by bylo dnes předčasné. Na straně spojenců panuje nyní ideologický chaos. Není možno předvídat, který ze směrů ve střední a východní Evropě zvítězí. Naším jediným přáním je zesílit vnitřně a být

připraveni k obraně slovenských práv. Jde více o vnitřní konsolidaci, která bude základem dalšího rozvoje. Co do pohledu na staré Čechoslováky, naše mínění se liší. Viest a Slávik, které vzpomínáš, pracují horlivěji než za časů republiky Československé, a i kdyby velmi milovali Čechy, nikdy už neustoupí ze svých stanovisek a nedovolí, aby jim z Prahy bylo diktováno, jakým způsobem mají spravovat osudy slovenské státnosti.

Nemluvil jsem s těmi lidmi, ale mám dojem, že se cítí šťastni... Nyní je Čechů na Slovensku velmi málo. Beneš se kdysi opíral na Slovensku pouze o své stoupence. Tím, kdo v roce 1935 umožnil zvolení Beneše prezidentem, byl vlastně Tiso... Bylo tragickou chybou Němců, kteří v březnu 1939 na základě zvláštní zprávy pověřenců Hitlera - Dr. Kepplera a Gauleitera Bürckela (kteří se mnou rozmlouvali té památné březnové noci) ohlásili, že Sidor je Benešovým člověkem, a později u mne hledali Benešovy peníze. Tím náhlým spěchem se jim to popletlo v hlavách. Zmýlili si osoby i fakta. Musím podtrhnout, že v mé válce proti Benešovi mi nikdy nešlo o jeho osobu. Válčil jsem jenom proti politickému systému, který Beneš provázal od roku 1918 a kterýžto systém byl škodlivý pro slovenský národ.

S dnešní benešovskou koncepcí národa československého, sdělovanou londýnským rádiem, nikdo z uvědomělých Slováků souhlasit nemůže. Mám dojem, že české úvahy na téma konfederace s Polskem jsou jen prázdnými slovy, stejně prázdnými, jako byla

tvrzení Beneše celých 20 let o "spolupráci s Poláky" či "porozumění se Slováky". Slova zůstala slovy a činy byly jiné.

Je jasné, že po vojně Slováci se budou muset vyjádřit, s kým a jakým způsobem budou chtít spojit svou budoucnost. U uvědomělých Slováků je podobné postavení, jako měli Maďaři. Maďaři mluvili o roce 1848 a měli na mysli rok 1849. Stejně tak Slováci mluví o roce 1938 (6. říjen v Žilině) a myslí rok 1939 (14. březen) s tím dodatkem, že žádají, aby se v budoucnosti nikdo nepletl do slovenských záležitostí. V případě totální porážky Německo se nebude zabývat Slováky. Zdravý úsudek nám přikazoval, abychom nespolupracovali s Čechy v jejich cestě na novou Bílou horu ve chvíli, kdy prohráli mír. Stejně tak nebudeme spolupracovat s Němci, když prohrají válku. Slováci brání své a chtějí si zabezpečit své dobro i v budoucnosti trvalým způsobem v rámci jakéhosi většího slovanského svazku... Chtějí mít slovenský sněm a slovenskou vládu. Vojsko, finance a zahraniční politika, komunikace mohou být společné, prováděné přes společný ústřední sněm, složený z představitelů všech tří národů. Poznávám: sněm tří národů, a to proto, že v myšlenkách nemůžeme souhlasit s tím, že bychom se měli znovu hádat v pražském parlamentu s Čechy v tématech pro nás důležitých. Pozoroval jsem v Praze zblízka, jakým způsobem fungoval tento centrální sněm a pražská vláda, a proto nechci, abychom opakovali staré chyby. Jednou z těchto chyb byl "puč" českých generálů na Slovensku i osamostatnění Slovenska. Proto nechť každý národ má svůj sněm pro řešení svých vlastních otázek a ať mimoto bude i společný sněm pro řešení společných otázek. Věřím, že při moudrém pojetí a při využití podstaty slovanského srdce se dají tyto otázky postavit tak, že všechny zúčastněné národy v tomto svazku budou spokojené a šťastné.

V čele této akce za spravedlivým uspořádáním státního života stojí katolíci. Ve Šrámkově vládě v Londýně není katolický Slovák. Naproti tomu na Slovensku v Americe, Maďarsku a v Rumunsku politické vedení je v rukou katolíků. V minulém století politické vedení Slováků bylo v rukou evangelíků. Štúr, Daxner, Vajanský, Dula a Štefánik měli převahu. Poté byli pionýry politiky a tvůrci nové situace katolíci. Po této válce katolíci, kterých je více než 85 %, budou znovu muset vytvořit novou situaci a opanovat ji. Evangelíci nemusí mít z tohoto důvodu žádné obavy. Evangelický tábor je již v nynějším slovenském režimu náležitě zastoupený stejně tak ve vojsku jako v průmyslu, životě ekonomickém i v bankovníctví. Všechny pozice, které drželi v rukou za dob republiky Československé, si udrželi i nadále. Pokud jde o zvláštní pozice ve vědeckém světě, v literatuře i v politice, jsou rovněž dobře zastoupeni. Jsem přesvědčen, že ani evangelíci by se nezřekli ničeho kvůli Benešovi a nezměnili by svá stanoviska vůči Čechům. Evangelíci půjdou jednou spolu s katolíky na cestě udržení toho, co se nyní nachází ve slovenských rukách.

Poznámka 1: Sidor zůstal zastáncem federalistických koncepcí i po válce, považoval je za řešení vzájemného česko-slovenského vztahu, ovšem jen za předpokladu, že do této federace vstoupí oba národy samostatně: ***"Solídnym podkladem pre trvalé porozumenie Čechov a Slovákov nemôže byť čechoslovakizmus, ale len európsky federalizmus a v ňom koncepcia dvoch osobitných národných štátov: slovenská samostatná politická jednotka a česká samostatná politická jednotka v rámci európskej federácie"***.

Poznámka 2: **Jak prozíravé, že?**

ZARUČENÝ, LEČ ZCELA NEPOUŽITELNÝ RECEPT, JAK VYHRÁT KRAJSKÉ VOLBY

S blížícími se krajskými volbami naskakuje většině českých, ale i moravských a slezských politiků husí kůže. Vezměme to tedy popořadě.

Sociální demokraté již nemohou použít osvědčenou, ale poněkud podpásovou taktiku s poplatky u lékařů, díky které se v posledních krajských volbách zmocnili krajského vládnutí v této zemi téměř absolutně. Proto také nemohou vystupovat v případné volební kampani moc kriticky, přestože se jim toho v onom krajském vládnutí toho zas tak moc nepovedlo. Museli by totiž kritizovat sami sebe. A také si nemohou na pomyslný předvolební účet připsat nějaké zvláštní úspěchy, protože jednoduše řečeno, žádné nejsou. Povedlo se jim pouze každým rokem spolehlivě zneužívat přebujelé krajské rozpočty vylepšené různými půjčkami a také dokonale zneužít čerpání evropských dotací přes různé vlastní (tedy krajské) agentury. Čerchmanti jedni. Pochopitelně tak, že to není na první pohled moc vidět. Takže bude ona sociálnědemokratická krajská kampaň spíše přehlídkou „úspěšného vládnutí“, což se těžko dá považovat za nějaký zvláštní volební tahák.

O nic lepší to nebude mít při volbě strategie strana protivná. Ono se totiž nedá v krajské politice vymyslet hned tak něco, co by se stalo přitažlivou a úspěšnou vlajkovou lodí kampaně. Jistě by se dalo poukazovat na enormní růst počtu úředníků, ale to má na svědomí spíše ODS než ostatní strany. Skvělý by byl dokonalý rozbor týkající se plýtvání a špatného využívání dotačních titulů, ale na to nejsou v tomto táboře lidi, protože všeobecně se vůbec netuší, co by zde mělo být v nepořádku. A kdo tuší, může se spolehnout, že policie jeho případ odloží. Navíc se všichni domnívají, že to všechno zavinila stejně Evropská unie.

Kriticky by se dal posuzovat i poněkud nešťastný, drahý a nekvalifikovaný způsob, kterým kraje zasahují do tzv. cestovního ruchu, když předstírají, že ho organizují. Leč ani to se nedá použít jako slogan. Takže v tomto táboře bude nejlepším programem tvrzení, „že máme lepší kandidáty“, než ti druzí. Což je protimluv, protože ti lepší kandidáti se v žádné partaji na krajské i jiné kandidátky nikdy nedostanou, neboť naprosto nedemokratický způsob jejich výběru to nedovolí. Navíc ti úplně nejlepší nemají tolik peněz, aby si ono místo na kandidátce zaplatili, jak bývá u nás dobrým zvykem. Takže to vypadá na nějakou plichtu, což této zemi moc nepomůže. Kdyby se náhodou ozval někdo příliš útlocitný z jakékoli strany s tvrzením, že tomu tak v případě placení místa na kandidátkách není, je třeba mu vysvětlit, že jsme tím pouze mysleli a zřejmě nepřesně pojmenovali onen povinný, a co do výše předem stanovený „příspěvek na volební kampaň“.

Takže jak vidíte, vypadá to na problematickou plichtu. Jedna strana zvítězí v osmi krajích, druhá v šesti. A zavládne na chvíli mír mezi olivami. Jak by tedy mohla některá ze stran v krajských volbách zcela zvítězit?

Normálně jednoduše. Jenže u nás je to oříšek.

Problém je totiž v tom, že stratégové politiky stran, tedy i volebních kampaní, jsou svým myšlením a svými znalostmi na hony vzdáleni tomu, co by skutečně tato země, nejen pokud se krajů týče, potřebovala. A jestli to někde náhodou zaslechli, radši si zacpávají uši. To by totiž bylo nejen nad jejich síly, ale i nad jejich schopnosti. Lid této země si pamatuje, jak poměrně slušně fungoval systém okresů. Měl svoji logiku, kterou není třeba rozebírat.

JAK TEDY NA TO? Kdyby se někdo ucházel v krajských volbách o důvěru s tím, že ihned po nich kraje zruší a zákonem zavede malé okresy, které by spolu se zemskými úřady (Praha, Brno, Opava) v nákladech na svůj provoz nepřekročily polovinu současných nákladů na provoz krajů a měly by stejné pravomoci, měl by naprosto a definitivně vyhráno.

Zejména, když by přitom (tento vítěz voleb) ještě současně slíbil, že všechny evropské dotace budou ihned svěřeny k potřebné implementaci výhradně obcím (vrcholově maximálně okresům) a neziskovým organizacím. Neboť většina obcí, občanů a organizací se shoduje v jednom – když byly okresy, bylo to lepší. Asi také proto, že okresy tu jsou více než sto padesát let. Mezi námi, po právní stránce nebyly ještě zrušeny.

Straně s takovýmto programem krajské politiky (je třeba ho umět domyslet do důsledků) by tleskal celý národ. Tomu by totiž lidé zcela jasně rozuměli. A volili by onu stranu rádi. Má to však tři háčky:

1/ Žádná strana u nás nemá potřebné vedoucí činitele, kteří by to pochopili a dali pokyn ke zpracování takového programu. A kdyby je měla, nemá žádná strana nikoho, kdo by takový program byl schopen zpracovat, vysvětlit a prakticky uplatnit.

2/ Žádná strana u nás nemá tak vyspělý vrcholný orgán, který to něco takového pochopil a následně schválil.

3/ I kdyby nakrásně bylo možno pominout (splnit) body 1, 2, nastává problém, co se čtrnácti nově zvolenými hejtmany a s desítkami jejich náměstků a se stovkami přátel. Ti (a jejich přátelé) by zajistili v oné partaji takové dusno, že by bylo zřejmě lepší se o nic nepokoušet a kraje ponechat.

Nu a tohle je přesně ten případ, kdy víte, jak byste mohli vyhrát, a zároveň víte, že takto nesmíte. Řeknu vám, být vysokým činitelem takové strany, je neuvěřitelně náročné. V rámci stranické disciplíny jednat v rozporu se zdravým rozumem? Tady musí jít proboha přece jen o více než o zdraví! Nu, a to je právě ono. ®

Vážení přátelé,
rádi bychom Vás pozvali na další pořad z cyklu

"Kdo jsou Romové?"

Tentokráte bude našim hostem známá publicistka, spisovatelka
a překladatelka **IVA PEKÁRKOVÁ**

17. 4. 2012 v 17.00

Pohlednice z Anglie

Publicistka, spisovatelka a překladatelka **Iva Pekárková** žije od roku 2006 v Londýně, odkud pravidelně prostřednictvím svého blogu zásobuje českou veřejnost neobyčejnými historkami o obyčejných lidech. Její pozornosti neunikli ani londýnští Romové. A právě jejich příběhy jsou mottem povídání s Ivou Pekárkovou v Muzeu romské kultury.

Vstup na přednášku je zdarma.

Srdečně zveme!

Muzeum romské kultury
Bratislavská 67, 602 00 Brno

SVĚT SE MĚNÍ

Kdysi se nesmělo v různých komunistických státech a v různých místních novinách psát o tom, že tam a tam hraje například na plese hudba místní vojenské posádky, aby se neprozradilo, že v místě existuje vojenská posádka. Říkalo se tomu vojenská cenzura. Bylo to směšné, protože o místech kde jsou vojáci, se vědělo z mnoha zdrojů.

Jenže doba se změnila. Armáda Spojených států amerických vydala oficiální varování před zveřejňováním fotografií opatřených geolokačními daty na Facebooku. Vystavování fotek s uvedením místa jejich pořízení na Facebooku, jehož nová funkce Timeline zobrazuje i mapu míst, kde se uživatelé pohybují, představuje podle US Army značné riziko pro vojáky i jejich rodiny. Například v roce 2007 došlo v Iráku ke zničení čtyř amerických helikoptér AH-64 Apache, poté co vojáci vystavili jejich fotografie, s přesnými souřadnicemi pořízení snímků, na internetu. Vystavováním fotek na Facebooku a používáním služeb jako je Foursquare dávají vojáci veřejně k dispozici informace o aktuálním umístění svých jednotek nebo pobytu svých rodin. Podle zástupců divize pro internet a sociální média by si vojáci měli vždy dobře rozmyslet, zdali chtějí zveřejnit přesnou polohu svého domu nebo školy, kterou navštěvují jejich děti.

Stejně tak lze pomocí Facebooku a dalších sociálních sítí vysledovat zvyky a obvyklé trasy jejich uživatelů, čehož mohou zneužít nejen zloději a hackeři, ale rovněž i teroristé, kteří tím získají zásadní výhodu. Varování před riziky sdělování osobních informací se samozřejmě netýká jen příslušníků US Army. Například podle aktuálního průzkumu společnosti Comscore využívá ve Spojených státech více než 100 milionů lidí smartphony, které různé geolokační služby podporují. Řada fotoaparátů v mobilech navíc doplňuje přesné údaje o místě pořízení snímků zcela automaticky. Uživatelé Facebooku a dalších sociálních médií pak často ani neřeší, které ze stovek přátel ve své síti doopravdy znají. Používání veškerých mobilních telefonů v operačních oblastech, jako je například Afghánistán, již dříve zcela zakázala Britská armáda. Zároveň své vojáky varuje před pořizováním fotografií mobility i ve všech dalších případech. Existují rovněž pravidla pro používání sociálních sítí při pobytu ve Spojeném království i na zahraničních misích. Trénink využití sociálních médií je jednou ze součástí výcviku britských vojáků.

Americká marketingová agentura BBH přišla se zajímavým nápadem na zaměstnání bezdomovců. Během konference pořádané v texaském Austinu nechala několik z nich, za denní mzdu 20 dolarů, nosit mobilní 4G hotspoty pro připojení k internetu. Dobrovolníci, kteří se během konference nechali zaměstnat jako mobilní hotspoty, nosili trička se speciálním kódem, který bylo pro získání přístupu k internetu nutné odeslat prostřednictvím SMS. Jako odpověď na SMS s kódem obdrželi zájemci o připojení k internetu potřebné heslo. Za připojení k internetu mohli uživatelé zaplatit takovou částku, jakou sami uznali za vhodnou (s doporučenou platbou 2 dolary za

15 minut připojení). Společnost BBH přitom přislíbila, že celý výtěžek obdrží pracovníci, jejichž kód byl při registraci a platbě použit. Společnost BBH se ve svém nápadu inspirovala jinou, již delší dobu fungující iniciativou na zaměstnávání bezdomovců – prodejem novin a časopisů v ulicích měst – a přenesla ji do internetového věku. Celá akce přitom vyvolala jak pozitivní, tak i mnoho negativních reakcí veřejnosti a médií. Sami bezdomovci, kteří se projektu zúčastnili, jsou však s výsledkem spokojeni – vnímají jej jako příležitost k zajímavému výdělku a poskytování služby užitečné pro ostatní lidi. Z více než 20 tisíc návštěvníků konference využilo možnost připojení prostřednictvím mobilních hotspotů jen několik desítek zájemců. Agentura BBH nicméně oznámila, že podobné akce bude opakovat v širším měřítku.

HUMOR LÉČÍ I V TÉTO SLOŽITÉ DOBĚ (1)

Šéf přijímá nového prodavače, s tím, že ho vezme na zkušební dobu, aby viděl, jak se osvědčí. Po zavírací hodině si ho zavolá do kanceláře.

"Tak kolik jste dnes měl zákazníků?" "Jednoho, šéfe."

"Cože!? Jednoho? Naši prodavači udělají průměrně šedesát až sedmdesát zákazníků denně! Co jste celý den dělal!? A kolik jste vlastně utržil?"

"Tři sta osmdesát tisíc dolarů." "Tři sta osmdesát tisíc? Proboha, co jste prodal?"

"No, první jsem prodal malinký háček na ryby. Pak jsem ho přesvědčil, že by si mohl vzít ještě i střední a velký háček. Pak jsem mu navrhnul, že by si měl vzít i nějaké vlasce a k nim jsem mu prodal tři pruty, malý, střední a veliký. Dal jsem se s ním do řeči, zeptal jsem se, kde bude rybařit. Povídal, že na mysu, dvacet mil na sever. Tak jsem mu prodal ještě pořádnou větrovku, nepromokavé kalhoty a gumáky, protože tam dost fouká. Vysvětlil jsem mu, že na pobřeží neberou, tak jsme šli vybrat motorový člun. Pak jsem se ho zeptal, co má za auto a vylezlo z něj, že dost malé, člun by na něm nemohl odvézt. Tak jsem mu prodal ještě přívěs."

"A tohle všechno jste prodal člověku, který si přišel koupit jediný háček na ryby!?"

"Ne. Původně ho manželka poslala pro vložky. Tak jsem mu navrhnul, že když si teda o víkendu nezašuká, že by si mohl aspoň zarybařit."

KOLIKRÁT JSEM VÁS CHTĚL POZVAT NA VÝSTAVU, JIŘIJKO. ALE NAKONEC VE MNĚ VĚDYCKY ZVÍTĚZÍ
TEN HOMO ERECTUS . . .

rozhovor matky tasemnice se synáčkem (vlastenecký vtip jednoho našeho politika)

„Maminko, co to tady teče? To je řeka, synku. A co to kolem ní roste barevného? To je louka s květinami. A co to je kolem nás? To je les. A co je to nahoře modrého? To je nebe a mráčky. A co je to žluté, co tak krásně hřeje? To je sluníčko, synáčku. A proč, když je okolo tak krásně, musíme, maminko, žít v prdeli? No proto, že je to naše vlast, synku.“

Somálsko po 20 letech znovu otevřelo národní divadlo

Jak uvedl 26. března tohoto roku server www.divadlo.cz v somálské metropoli Mogadišu bylo po více než 20 letech otevřeno národní divadlo. Slavnostní ceremonii v pondělí doprovodily ukázky z činohry, tradiční hudby a několik komediálních scén. Oslav se zúčastnil asi tisíc lidí. Divadlo přestalo fungovat počátkem 90. let, když Somálsko upadlo do občanské války a v Mogadišu už nebylo bezpečno. Nyní se somálské vládě za podpory OSN daří obnovit kontrolu nad městem, a to díky úspěšnému vytlačení povstalců islamistického hnutí Šabáb. Islamisté v době své vlády zakázali veškerou veřejnou zábavu včetně divadla. Osud somálského divadla byl přitom podle jednoho z iniciátorů znovuotevření podobný osudu samotných Somálců. "Divadlo bylo denně devastováno a to skutečně odráželo život Somálců," řekl podle BBC tento činitel při příležitosti slavnostního otevření. "Už bylo dost zabíjení, život by měl jít dál, 21 let války stačí," dodal. Pondělní program zahrnoval hru Dardaaran Waalid, což v překladu znamená Rodičovská rada. Podle serveru Sunatimes.com trvaly přípravy hry tři měsíce a podílelo se na ní několik somálských uměleckých skupin. Živě hru přenášela somálská a mezinárodní média.

Na prvním snímku Mogadišu v roce 1936, na druhém snímku o sedmdesát let později....

FOTO PRO DNEŠNÍ DEN

A na tomto snímku, s odkazem na předchozí článek, jsou mešity v somálském Mogadišu ze třináctého století...

PETROUŠKOVY PŘÍHODY (766)

Všechno to začalo v sobotu dopoledne, když jsem si zcela náhodou zakoupil noviny. Snažím se je nečíst. Ale sobotní příloha v Lidových novinách (Orientace) je velice často inspirující. Takže esej o mafiánech mě sice neinspirovala, ale rozčílila, jakkoli byla velice trefně napsána. Autoři Petr Kupka a Tomáš Šmíd v obsáhlé stati konstatují, že „*korupční aliance politických a ekonomických elit byla ustavena svým vlastním způsobem skrze subkulturní oporu, peníze a sociální postavení. Budeme – li tedy chtít zůstat v rovině definice organizovaného zločinu, jak jej pojímá i vládou schválená Koncepce boj proti organizovanému zločinu, pak je možno tvrdit, že organizovaný zločin neprorůstá do státní správy, ale přímo v ní vzniká*“.

Což je strašné.

Poté jsem si v archivních poznámkách k tomu tématu například pro vylepšení nálady přečetl, jak ve Velké Británii nastoupil šestiletý výkon trestu bývalý soudní úředník, který je prvním delikventem souzeným podle nového Zákona o korupci z roku 2010. Munir Patel byl odsouzen za úplatkářství a zneužití pravomoci ve veřejném úřadu poté, co přiznal přijetí úplatku ve funkci administrativního úředníka magistrátního soudu ve městě Redbridge. V procesu probíhající před královským soudem v Southwarku Patel přiznal, že přijal úplatek ve výši 500 liber za „zlikvidování“ přestupku za rychlou jízdu a byl usvědčen z dalších podobných případů zneužití pravomoci úřední osoby. Soudce vyměřil Patelovi tři roky nepodmíněně za přijetí

úplatku a dalších šest let za zneužívání pravomoci úřední osoby. Oba tresty vykoná současně, což znamená, že stráví ve vězení šest let. Tvrdý rozsudek odůvodnil soudce slovy, že je nezbytné, aby ti, kdo jsou vystaveni pokušení chovat se tímto způsobem, pochopili, že budou za své činy vážně pykat. „I když vezmu do úvahy, že jste projevil nad svým chováním lítost, že je vám dvaadvacet let a je to vaše první porušení zákona, musím konstatovat, že jste svým jednáním ohrozil nejen celistvost uplatňování trestního práva, ale především důvěru veřejnosti v tento systém“.

Nu a hned vedle toho jsem měl naši agenturní zprávu označenou jako ZPRÁVA DNE. Zní takto: *v kyjovské nemocnici zjistili, že jim chybí budova za 28 milionů korun. Firma ji nepostavila, ale peníze za ni od špitálu inkasovala. Nebýt auditu, který přišel po 14 letech, neexistující přístavba by nikomu nechyběla. Kdo za to konkrétně může? „Bývalý management nemocnice,“ odpovídá poněkud neurčitě jihomoravský hejtman Michal Hašek (ČSSD), pod něž kyjovská nemocnice spadá. Ale kdo konkrétně? „To bude jistě předmětem zájmu orgánů činných v trestním řízení,“ říká Hašek, a nepřímou tak potvrzuje obvyklý scénář při majetkových aférách v českých státních institucích.*

Takže vlastně nešlo o zprávu dne, protože se dodnes nic nestalo. Šlo bohužel o docela běžnou zprávu, jakých jsou u nás tisíce.

Naštěstí jsme šli v pondělí dopoledne na velikonoční procházku. Navzdory předpovědím bylo teplo a slunce místy až pálilo. Les byl chladný a krásný. Majestát jeho stromů v člověku evokoval sváteční náladu, ale také vědomí, že jsou hodnoty vyšší a ve své kráse neměnné. A odpoledne pak i ta jinak, v poslední době dost zglajšachtovaná televize, dávala příběh Karen Blixenové-Finecke, který v roce 1985 natočil legendární Sydney Pollack pod názvem „Vzpomínky na Afriku“. A člověk si znovu uvědomil, že štěstí či radost ze života zdaleka vůbec nespočívá v tom, kolik milionů putuje ze státní pokladny do jeho vlastní peněženky.

**Dnes má svátek IZABELA. Zítřa JULIUS.
Nezapomeňte jim blahopřát.**

